

Fer-nos un lloc a Espanya

En què ajuda a Espanya una sentència negativa del Tribunal Constitucional respecte de l'Estatut?

JOAQUIM COELLO i BRUFAU

EL PUNT, 28/11/09

Som molts a Catalunya els que creiem en una idea federalista per a l'estructuració d'Espanya; som molts els que pensem que nosaltres necessitem Espanya i que Espanya sense Catalunya no serà, no pot ser; som molts els que pensem que entre Catalunya i Espanya hi ha d'haver un pacte que si no es fa porta a una ruptura, potser poc visible però sí profunda, ruptura que fa mal a tots, a ells i a nosaltres; som molts els que volem treballar amb esperança per Catalunya i Espanya, esperança que no és altra que la seguretat i el convenciment que hi ha solució per a la convivència, solució que a tots convé; som molts els que creiem que el que pot resoldre aquest conflicte és el que fa uns anys va formular el president Maragall, és a dir, canviar l'estructura de l'Estat i anar cap al federalisme, idea que no va tenir prou suport dels uns i dels altres perquè les grans idees necessiten temps per entendre's, comprendre's i finalment ser acceptades; som molts els que pensem que tots els partits, PSC, CiU, Esquerra, Iniciativa, han de ser actors imprescindibles amb voluntat de redreçar aquesta situació no caient en la temptació de treure benefici partidari dels problemes que ara tenim, perquè l'objectiu dels partits nacionalistes és defensar Catalunya com afirmen els seus principis fundacionals i el dels partits progressistes, fomentar i millorar la convivència. Hem, doncs, tots de subratllar el que ens uneix i minimitzar el que ens separa.

La situació actual dóna poc marge per a l'esperança perquè els que reclamen respecte a la Constitució i al Tribunal Constitucional són els que més han atiat la separació i l'enfrontament. La seva defensa de la Constitució no és neta, està impregnada de parroquialisme, de manca de respecte per les minories. Defensen el que defensen no pel principi últim del que hauria de ser la llei sinó perquè els va bé per als seus interessos, que són estrets, de curta volada i que no ens porten, tampoc a ells, enlloc. En què ajuda a Espanya una sentència negativa del Tribunal Constitucional respecte de l'Estatut?

Però d'això no se'n treu res, de parlar malament uns dels altres, de criticar-nos mútuament, només en traurem més separació, més manca de respecte, més aïllament, més frustració i fins i tot podem acabar generant odi entre nosaltres quan el que necessitem és respecte i comprensió.

Sigui tot això dit perquè si la sentència sobre l'Estatut surt com alguns diuen i sembla, hem de trobar la manera tots els catalans, els que pensem ja així i els que també però encara no explícitament, d'ajudar-nos a nosaltres mateixos per resoldre el problema que és de tots.

Al fons d'aquest problema rau el concepte de què és Espanya i és en aquest concepte on hem de pactar una solució que sigui vàlida per a tots, per a la Castella atlàntica i americana i la Catalunya carolíngia i mediterrània, per a un concepte imperial i de política bipolar i per a un concepte de govern proper i política multipolar, per a un ideari de principis fermes i irrenunciables i de principis negociables i discutibles. El problema surt amb força perquè cap altra comunitat autònoma és capaç de plantejar una alternativa al concepte castellà de la societat i la política

com ho és Catalunya, perquè si Catalunya cap a dintre d'Espanya tots sense excepció hi cabran també.

Aquesta idea federal d'Espanya és per elemental lògica, per exclusió d'altres solucions, totes pitjors, l'única vàlida, l'única útil. Hauríem doncs d'articular l'endemà d'una sentència negativa, si fos el cas, la proposta d'un pacte amb Espanya que retorni al que probablement se'n refusarà perquè res pot impedir que s'acordin a nivell de governs entorns de convivència que ens deixin ser als catalans com volem ser, dintre d'Espanya. Si no poguéssim retrobar l'amor, si aquest com a molts matrimonis ens hagués fugit per sempre, hem de mirar de trobar la conveniència, l'interès comú perquè ens necessitem.

Si el Tribunal Constitucional no és capaç de contribuir a la solució d'aquest problema de convivència hem de continuar treballant per trobar-la. L'únic que es farà patent si la sentència és desfavorable és que aquest Tribunal haurà perdut l'ocasió de fer un gran servei al país, res més però tampoc res menys.

Hem de fer-nos un lloc a Espanya per cabre com a catalans a on sembla ara massa estret per estar de manera satisfactòria, per poder treballar amb interès i amb entusiasme per Catalunya i Espanya. Ho hem de fer per nosaltres però també per ells.